

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/122/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119201775
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119201775.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: U. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. B. XXXX/X, P., o zaplatenie 488,99 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 10Csp/16/2019-79 zo dňa 30. 07. 2019, jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu a vyslovil, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.
2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil podľa ustanovení § 497, § 708 ods. 1 a 2, § 710 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 5, § 54 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 5, § 2 písm. f), § 18 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj ako „ZoSÚ“).
3. V odôvodnení rozsudku uviedol, že právny predchodca žalobcu a žalovaný v súlade s ust. § 708 a nasl. Obchodného zákonníka uzatvorili zmluvu o bežnom účte, ako aj dodatok k nej zo dňa 19. 03. 2014, ktorou sa právny predchodca žalobcu zaviazal zriadiť v prospech žalovaného účet č. XXXXXXXXXXXX/XXXX s programom služieb active premium a k nemu za odplatu poskytovať platobné a bankové služby. Predloženým výpismi z účtu (č. I. 31-54) žalobca preukazoval žalovaným vykonané kreditné obraty vo výške 36.469,75 eura a debetné operácie vo výške 36.958,74 eura, pričom okrem iného medzi debetným operáciami boli započítané aj rôzne poplatky v celkovej sume 3.188,87 eura a úroky vo výške 113,17 eura. Rozdiel medzi debetnými a kreditnými obratmi vychádzal podľa žaloby z prekročenia na bežnom účte. Konštatoval, že v prípade ak nie sú v zmluve o bežnom účte pre prípad prekročenia dohodnuté podstatné náležitosti (suma peňažných prostriedkov poskytnutých veriteľom a záväzok dlžníka vrátiť ju s úrokom), nemôže dôjsť k platnému dojednaniu o prekročení. Nie je prípustné, aby mal veriteľ nárok na zaplatenie úroku z prekročenia len na základe toho, že spotrebiteľovi prečerpanie fakticky umožní a úrokovú sadzbu si určí sám (vlastným sadzobníkom) a stačí, aby spotrebiteľa o jej výške informoval v zmysle § 18 ZoSÚ. So zreteľom na uvedené prijal záver, že v prejednávanej veci nedošlo k platnému dojednaniu o prekročení. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v samotnej zmluve o bežnom účte, ani v jeho dodatku (podpísanom právnym predchodcom žalobcu a žalovaným) nie je ani zmienka o dojednaní prekročenia, t.j. do akej sumy sa majiteľovi bežného účtu prekročenie poskytuje a jeho záväzok vrátiť peňažné prostriedky s úrokom (iba v bode 1.4 dodatku dojednanie povoleného prečerpania, ktoré podľa

tvrdení žalobcu žalovaný nevyužil). Pokiaľ ide o prílohu č. 1 predmetného dodatku a v nej uvedené skutočnosti, poukázal na to, že nie je podpísaná ani jednou zo zmluvných strán zmluvy o bežnom účte a jej dodatku a nie je ani zrejmé, či bola žalovanému daná k dispozícii. Uviedol, že ak by aj pripustil, že v prílohe č. 1 dodatku zmluvnými stranami nepodpísaného došlo k dohode o úrokovej sadzbe (čo však vzhľadom na vyššie uvedené neprichádza do úvahy), je potrebné upriamiť pozornosť na skutočnosť, že v takom prípade by úroková sadzba prekročenia mala pozostávať z úroku 17,90 % p. a. (BASE RATE pre povolené prečerpanie) a 5,25 % p. a., t.j. spolu 23,15 % p. a. V prejednávanej veci ale žalobca v žalobe tvrdí, že sadzba úroku pre prekročenie je 17,90 % ročne, pričom tvrdenie o takejto úrokovej sadzbe pre prípad prekročenia nevyplýva zo žiadneho predloženého listinného dôkazu. Zo zmluvy o bežnom účte a jej dodatku rovnako nevyplýva, že rôzne poplatky účtované bankou budú vykazované na tomto účte tak, že vznikne prekročenie (nepovolené prečerpanie). S poukazom na skutočnosť, že súd prvej inštancie nemal na základe zisteného skutkového stavu za preukázané, že došlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere s možnosťou prekročenia (absentujú základné náležitosti), žalobou uplatnený nárok mohol byť žalobcovi prisúdený len ako nárok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. OZ, a to vo výške rozdielu medzi čerpanými finančnými prostriedkami a úhradami žalovaného (bez úrokov a poplatkov) Vzhľadom na to, že v konaní nebolo sporné, že žalovaný vykonal na účte kreditné operácie vo výške 36.469,75 eura a debetné operácie vo výške 33.769,87 eura (36.958,74 eura - 3.075,7 eura poplatky -113,7 eura úroky), teda uhradil viac ako bol povinný, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 251, § 255 ods. 1, § 257 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) podľa úspechu strán sporu v jednotlivých čiastkových sporoch.

5. Žalobca podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b) a f) CSP. V prvom rade namietal, že súd porušil pravo žalobcu na spravodlivé súdne konanie a postupoval v rozpore so zásadou kontradiktórnosti súdneho konania, keď v rozpore s 151 CSP skúmal tvrdenia žalobcu, ktoré neboli žalovaným spochybnené. K vykladú súdu prvej inštancie je zrejmé, že tento nerozlišoval inštitút povoleného prečerpania ako inštitút, ktorý si môžu strany dohodnúť a inštitút, ktorý je priamo upravený v zákone. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným sa spravuje ustanoveniami Zmluvy o bežnom účte v spojení so Všeobecnými zmluvnými podmienkami, sadzobníkom poplatkov, na ktoré Zmluva o bežnom účte odkazuje a s ktorými sa žalovaný oboznámil. Ďalej s Dodatkom ku zmluve o bežnom účte v spojení s Prílohou č. 1 a Zákonom č. 129/2010 Z. z., konkrétne ustanoveniami o prekročení. S oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počítá ako Obchodný zákonník, tak aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 18 ods. 1 citovaného zákona, podľa ktorého postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobca zverejňuje výšku úrokových sadziieb v úrokovej výveske na web stránke, a to nielen aktuálne vývesky, ale i historické: Uvedené výšky úrokových sadziieb sú dostupné aj na pobočkách banky. Má za to, že zverejnením vývesiek úrokových sadziieb na webovom sídle žalobcu a ich prístupnosťou v pobočkách banky je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 ZoSÚ. Uviedol, že úročenie prekročenia riadnym úrokom vychádza z § 2 písm. f) a § 18 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch. Sadza úroku platná pre prekročenie vyplýva z bodu 1.6 Dodatku K zmluve v spojení s prílohou č. 1 Dodatku a v spojení s príslušnými ustanovenia VOP. Z povahy vyššie opísaného nároku na úrok z prekročenia vyplýva, že nárok naň je viazaný na vrátenie peňažných prostriedkov tvoriacich prekročenie v zmysle § 18 zákona č. 129/2010 Z. z. a jeho výška nemôže byť obmedzená zákonnou výškou úrokov z omeškania, keďže by nedávala zmysel ani logiku osobitná úprava v ods. 2 písm. c) citovaného zákona, umožňujúca dohodnúť výšku tohto úroku ako zmluvného úroku. Teda jednoznačne ide o odlišný inštitút od zákonného úroku z omeškania. Je toho názoru, že Všeobecné obchodné podmienky, ako aj príloha č. 1 sú súčasťou zmluvy, a to vzhľadom na text zmluvy, ktorý uvádza ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy a vzhľadom na text Dodatku, ktorý uvádza Prílohu č. 1 ako neoddeliteľnú súčasť Dodatku, s ktorým sa žalovaný oboznámil a vyslovil súhlas svojím podpisom na zmluve a Dodatku. Ďalej vzhľadom na rozsudok Európskeho súdneho dvora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Biróovej a § 273 v spojení s § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka.

6. K nároku žalobcu na poplatky uviedol, že v zmysle § 31 ods. 2 zákona o platobných službách poskytovateľ platobných služieb poskytuje platobné služby používateľovi platobných služieb na základe a) zmluvy o poskytnutí jednorazovej platobnej služby alebo b) rámcovej zmluvy. V zmysle § 31 ods. 4 zákona o platobných službách sú neoddeliteľnou súčasťou rámcovej zmluvy obchodné podmienky o

poskytovani platobných služieb. V zmysle § 31 ods. 5 písm. d) zákona o platobných službách rámcová zmluva obsahuje o. i. informácie o poplatkoch a úrokoch. Ako vyplýva z uvedených ustanovení, zákon o platobných službách výslovne nestanovuje, že poplatky za poskytovanie platobných služieb musia byť individuálne dojednané. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Európskeho súdneho dvora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Biróovej, v zmysle ktorého: článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“) v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice má vykladať v tom zmysle, že: zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Z uvedeného vyplýva, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ nemusia byť nevyhnutne uvedené v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v inom dokumente, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Z uvedeného teda vyplýva, že VOP/sadzobník sú súčasťou zmluvy a sú pre klienta záväzné aj keď ich nepodpísal. Nárok na poplatky, ich splatnosť a zmeny boli upravené vo VOP (body 2.2, 2.3. a 3.13 VOP). Majiteľ účtu bol povinný dodržiavať na svojom účte dostatok finančných prostriedkov na zúčtovanie finančných prostriedkov, inkás, poplatkov, pričom v opačnom prípade sa vystavuje do rizika, že jeho účet sa môže dostať do nepovoleného debetu. Znenie ustanovenia bodu 3.3 písm. k VOP umožňujúceho účtovať poplatky do nepovoleného prečerpania vychádza zo zákonnej úpravy (§ 710 v spojení s 497 § a § 711 ods. 1 Obchodného zákonníka). Na základe uvedeného dôvod na nepriznanie úrokov a poplatkov nie je daný. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti má žalobca za to, že jeho odvolanie je dôvodné, keďže je daný odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie vo vzťahu k zamietajúcemu výroku rozhodnutia, vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. S odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a konštatuje jeho správnosť (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Keďže v takomto prípade nie je potrebné dôvody už vyslovené opakovať, v ďalšom na ne poukazuje, vyjadruje sa len k odvolacím námietkam odvolateľa

10. V danom prípade odvolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak súd síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záveroch vyvodil nesprávne právne závery. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu uvedené vyššie súd prvej inštancie, pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti, na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkového stavu vyvodil správne právne závery.

11. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

12. Podľa § 186 ods. 2 CSP súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada.

13. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

14. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolateľa, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to tým, že postupoval v rozpore s ust. § 151 CSP, odvolací súd uvádza. Pre ďalší procesný postup súdu v sporovom konaní má zásadný význam zistenie, ktoré skutkové tvrdenia sú sporné a ktoré nesporné. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalovaný sa k žalobe nevyjadril a skutkové tvrdenia v nej uvedené nespochybnil ani nepoprel, preto bolo namieste aplikovať ust. § 151 ods. 1 CSP a vychádzať z nesporných skutkových zistení. Povinnosť súdu osvojiť si pri zisťovaní skutkového stavu nesporné skutkové zistenia však neplatí absolútne, nakoľko ust. § 186 ods. 2 CSP umožňuje súdu, ak existuje dôvodná obava o pravdivosti zhodných skutkových tvrdení. Ak má súd dôvodné pochybnosti o pravdivosti zhodných tvrdení strán, vykoná ohľadom nich dokazovanie. V sporovom konaní však musí strana navrhnúť dôkaz na ich preukázanie (okrem sporov s ochranou slabšej strany). Medzi spory s ochranou slabšej strany je aj spotrebiteľský spor. V prejednávanej veci ide nepochybne o spotrebiteľský právny vzťah ako uviedol súd prvej inštancie v bode 25. odôvodnenia napadnutého rozsudku. V zmysle § 295 CSP súd prvej inštancie majúc za to, že existuje dôvodná obava o pravdivosti zhodných skutkových tvrdení strán sporu vykonal dokazovanie ohľadne platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s možnosťou prekročenia (absencie základných náležitostí). Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie neznemožnil žalobcovi nesprávnym procesným postupom uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

15. Podľa § 18 ods. 1, 2 ZoSÚ, ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

16. Z dokazovania súdu prvej inštancie nepochybne vypláva, že dňa 19. 03. 2014 bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným uzatvorená zmluva o bežnom účte, ako aj dodatok k nej zo dňa 19. 03. 2014, ktorou sa právny predchodca žalobcu zaviazal zriadiť v prospech žalovaného účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX s programom služieb active premium a k nemu za odplatu poskytovať platobné a bankové služby. Konštatoval, že žalobca preukazoval výpismi z účtu žalovaným vykonané kreditné obraty vo výške 36.469,75 eura a debetné operácie vo výške 36.958,74 eura, pričom medzi debetným operáciami boli započítané aj rôzne poplatky v celkovej sume 3.188,87 eura a úroky vo výške 113,17 eura. Rozdiel medzi debetnými a kreditnými obratmi vychádza podľa žaloby z prekročenia na bežnom účte.

17. Odvolací súd s totožňuje zo záverom súdu prvej inštancie, že žalobca neuniesol svoje skutkové tvrdenia a nepreukázal, že žalovaný ako spotrebiteľ bol písomne informovaný o výške úverového limitu, o výške ročnej úrokovej sadzby a o poplatkoch, pričom nestačí odkaz na Sadzobník poplatkov alebo Všeobecné obchodné podmienky veriteľa. Nakoľko sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú, uvedené dojednania nemôžu byť súčasťou Všeobecných obchodných podmienok, resp. Sadzobníka poplatkov, ale samotnej spotrebiteľskej zmluvy. Dodávateľ sa má chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu súd nemôže poskytnúť právnu ochranu. Za individuálnu, so spotrebiteľom dojednanú zmluvnú podmienku možno považovať len takú, ktorá bola predmetom rokovaní medzi účastníkmi zmluvy v procese jej kontraktácie a jej znenie bolo spoločným konsenzom obidvoch zmluvných strán vyplývajúcich z týchto rokovaní. Súd prvej inštancie preto žalobcovi ako veriteľovi správne nepriznal účtované úroky a poplatky, pretože nie sú uvedené a individuálne dojednané v Zmluve. Ako správne poznamenal súd prvej inštancie, Príloha č. 1 - Opis hlavných vlastností

úverového rámca povoleného prečerpania a prekročenia a ich základné parametre (č. I. 8 spisu) nie je podpísaná žalovanou.

18. Žalobca sa v súvislosti s povinnosťami predpísanými mu v § 18 ZoSÚ odvoláva na to, že zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na webovom sídle žalobcu a ich prístupnosťou v pobočkách banky je splnená povinnosť podľa § 18 ods. 1 ZoSÚ.

19. Povinnosťou žalobcu vzhľadom na dĺžku prekročenia bolo bezodkladne informovať žalovaného písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o prekročení, výške prekročenej čiastky, úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch z omeškania, iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov.

20. Splnenie tejto povinnosti v žiadnom prípade nemôže nahradiť zverejnenie vývesiek úrokových sadzieb či cenníkov na pobočkách a webe žalobcu. Zákon ukladá povinnosť informovať spotrebiteľa písomne alebo na inom trvanlivom médiu dostupnom spotrebiteľovi. Trvanlivým médiom v zmysle legálnej definície v § 2 písm. m) ZoSÚ sa rozumie každý prostriedok, ktorý umožňuje uloženie informácií spôsobom prístupným na používanie v budúcnosti na časové obdobie zodpovedajúce účelom informácií a ktorý umožňuje verné reprodukovanie uložených informácií.

21. Vo výpisoch z účtu adresovaných žalovanému túto informoval len o tom, že sa napr. mení sadzobník, VOP, avšak nevyplýva z nich, žeby tieto zmenené, sadzobníky a VOP jej aj doručil. Odkázal ho len na svoje webové sídlo.

22. Účelom náležitostí predpísaných v § 18 ZoSÚ je pravdivo a úplne informovať spotrebiteľa, teda chrániť ho. Zákon pritom predpokladá postup veriteľa s odbornou starostlivosťou keďže je to práve veriteľ, ktorý je v úverovom vzťahu práva znalým profesionálom pripravujúcim text zmluvy. Je potom nezlučiteľné so zmyslom a účelom danej zákonnej úpravy len formálne plnenie tejto povinnosti veriteľom, kedy sa spotrebiteľ aj pokiaľ ide o základné a najdôležitejšie informácie pre neho komplikovane odkazuje na rozsiahle, husto písané všeobecné podmienky, sadzobníky zverejnené na webe veriteľa a podobne. Účelom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch premietnutej okrem iného aj do precizovanej úpravy náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere ZoSÚ je práve vyvažovanie nerovnováhy spočívajúcej v prevahe dodávateľa ako profesionála pri poskytovaní úverových služieb. Potom je zjavné, že takéto, len formálne uvádzanie náležitostí zmluvy a plnenie informačnej povinnosti veriteľa túto nerovnováhu nevyvažuje, ale naopak, podstatne prehľbuje na úkor spotrebiteľa a je tak v príkrom rozpore s účelom spotrebiteľskej ochrany.

23. Je zrejmé, že výška úrokovej sadzby, či výška poplatkov v dvojstrannom vzťahu nemôže byť výsledkom len jednostranného rozhodnutia veriteľa, ale musí ísť o výsledok dohody s dlžníkom, keď aj Obchodný zákonník v § 502 výslovne stanovuje, že od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Žalobca pritom nepreukázal dojednanie s dlžníkom o tom, že nepovolené prečerpanie sa bude úročiť práve žalobcom tvrdenu úrokovou sadzbou a že za služby špecifikované vo výpisoch sa budú platiť práve tam uvedené poplatky. Nebola žalobcom preukázaná platná dohoda o výške úroku a poplatkov z ktorej žalobca vychádzal pri vyčíslení žalovaného nároku, pričom jednostranné oboznámenie dlžníka s úrokovou sadzbou a poplatkami veriteľa prostredníctvom vývesky, či veriteľom jednostranne stanoveného „sadzobníka“ nie je možné považovať za dohodu o úroku a poplatkoch.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu postup stanovujúci oznámenie poplatkov, podmienok zmluvy či ich zmien výlučne sprístupnením na výveske v obchodnom mieste banky resp. na webovej stránke banky negarantuje skutočnú a reálnu možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa s danými podmienkami, nakoľko nestanovuje, že musí byť spotrebiteľovi zmena riadne a skutočne oznámená, a to s dostatočným predstihom. Spotrebiteľ tak reálne bez toho, aby pravidelne navštevoval banku alebo mal sústavný prístup k internetu nedostáva možnosť posúdiť obsah zmeny, súladnosť so zmluvou, jej dopad na daný zmluvný vzťah a význam pre jeho práva a povinnosti ako aj ekonomické následky v budúcnosti. Nemá ani možnosť na zmenu zareagovať ešte pred tým, ako začne byť viazaný zmenenými zmluvnými podmienkami. Ak by mu daná zmena bola oznamovaná napr. prostredníctvom doručovanej zásielky s

možnosťou v prípade nesúhlasu ukončiť zmluvný vzťah a podobne, o garanciách vo vzťahu k možnosti spotrebiteľa zaujať postoj k takejto zmene by nebolo pochyb (porovnaj rozsudok Okresného súdu Kežmarok zo dňa 10.10.2018 sp. zn. 10Csp 249/2017).

25. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na právne závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/38/2018 zo dňa 18.12.2018, v ktorom odvolací súd uviedol informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný ako spotrebiteľ však túto možnosť nemal, keďže výška úroku, a v tomto prípade dokonca samotná povinnosť uhrádzať úrok, nebola uvedená v spotrebiteľskej zmluve (porovn. napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010). Odvolací súd uviedol, že za tohto stavu nemožno spochybníť, že uvedeným spôsobom sa spotrebiteľovi sťažuje orientácia v jeho zmluvných povinnostiach, ak niektoré z nich sú uvedené priamo v zmluve, no ďalšie mu vyplývajú z iného zmluvného dokumentu, pričom vzhľadom na jeho rozsiahlosť je orientácia v ňom problematická a dohľadanie povinností sankcií a ich výšky vzťahujúcich sa na porušenie určitej povinnosti je prácne a táktorá sankcia, resp. iná povinnosť môže ľahko uniknúť pozornosti a byť prehliadnutá. Pri takejto zmluvnej koncepcii podmienok nie je ničím neobvyklým, že spotrebiteľ sa dozvie o existencii sankcie o jej výške za porušenie povinnosti až v čase, kedy si dodávateľ túto voči nemu uplatní. Odvolací súd nevyklúčil možnosť určenia konkrétnej výšky sankcie v dokumentoch tvoriacich prílohu zmluvy, je však nutné, aby zmluvné dojednania zakotvujúce povinnosti zmluvných strán boli zrozumiteľne a určito vymedzené už v základnom zmluvnom dokumente, k čomu však v tomto prípade nedošlo.

26. VOP, Úrokové sadzby predstavujú dokumenty k zmluve formulárového charakteru, ktoré ak aj obsahujú dojednanie o poplatkoch, sankciách, odplate, tieto splyvajú so všetkými nespočetnými informáciami do jedného celku tak, že priemerný spotrebiteľ v kontraktnej fáze zmluvy je viac dezorientovaný než seriózne dodávateľom informovaný o význame tejto podmienky. VOP predstavujú rozsiahly súbor najrozmanitejších ustanovení s množstvom právnických, či ekonomických/„bankových“ termínov, v ktorých je problematické zorientovať sa osobe znalej práva, nieto ešte priemernému spotrebiteľovi. Uvedené v spojení s neindividuálnosťou dojednania spôsobuje ich neprijateľnosť. Odvolací súd rešpektoval výklad Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, v zmysle ktorého článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice, sa má vykladať v tom zmysle, že: zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne, alebo na inom trvalom nosiči, poznamenáva, že aj napriek tejto skutočnosti musí byť zachovaná požiadavka dobrej viery v záväzkovo-právnom vzťahu. V tomto smere odvolací súd pripomenul závery Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11, rovnako ako súd prvej inštancie v prejednávanej veci.

27. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil rozsudok ako vecne správny.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcoví ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

29. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).